МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
«31» серпня 2022 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лінгвістичні студії

Ступінь магістра
Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
спеціалізація: 014.021 Англійська мова і література
ОП: Англійська мова і література

2022 – 2023 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК: Шевченко І.В., ст.викладач кафедри германської філології, доктор філософії в галузі освіти.

РЕЦЕНЗЕНТ: Т. М. Яблонська, доктор педагогічних наук, професор кафедри західних та східних мов та методики їх навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології
Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

Завідувач кафедри германської філології_____(Філіпп’єва Т.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ ____(Дем’яненко О.Є.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету
Протокол від “31” серпня 2022 року №11

Голова навчально-методичної комісії _____

Анотація

Навчальний курс **«Лінгвістичні студії»** є вибірковою дисципліною і знайомить студентів із головними явищами лінгвістичної антропології, яка досліджує взаємовідносини мови з походженням і еволюцією людського суспільства, здійснює аналіз еволюції людського суспільства, акцентує увагу на ролі мови, що забезпечує комунікацію між людьми, не зважаючи на різноманітність їх природних і культурних відмінностей. Курс розроблений на основі методики CLIL у рамках проекту Erasmus+ project "Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration» (MultiEd)", No 610427-EPP-1-2019- 1-EE-EPPKA2-CBHE-JP (15.11.2019 – 14.11.2022).

Ключові слова: людська еволюція, походження мови, системи комунікації відмінності природної мови.

Annotation

The course **"Linguistic studies"** is an optional course that introduces students to the major findings of linguistic anthropology which studies relations of language with the origin and evolution of human society, and analyses the role language plays across a variety of natural and cultural settings. The course, taught in English, employs CLIL methodology intended for integrated learning of both content and language. The course has been developed within the international Erasmus+ project "Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration» (MultiEd)", No 610427-EPP-1-2019- 1-EE-EPPKA2-CBHE-JP (15.11.2019 – 14.11.2022).

Key words: human evolution, language origins, systems of communication, human language distinctions.

ВСТУП

Програма вивчення вибірковою навчальної дисципліни “Лінгвістичні студії” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів 014.02 Середня освіта. Мова і література. ОП: Англійська мова і література.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасна лінгвістична антропологія.

1. **Метою курсу є** забезпечення студентів знаннями щодо теорії походження мови і її еволюції, загальне і відмінне у світових мовах, знання щодо взаємодію між мовою, людською культурою і людським суспільством. У сучасному світі комунікація специфічна для різних культур, тому студентам треба володіти не лише мовою по суті, але і знати детальні відмінності різних зразків мовлення. Сучасний світ є як багатокультурним, так і глобальним. Глобалізація вимагає вивчення особливостей різних варіантів англійської мови, що існують у світі. Саме це питання розглядається в межах курсу. Запропонований курс озброює студентів необхідними знаннями для ефективної комунікації і взаємодії з різними культурами світу в різних контекстах і мовленнєвих ситуаціях.

<u>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</u>

- формування знань щодо єдності існування людини і суспільства;
- формування знань щодо лінгвістичних і культурних відмінностей у різних варіантах англійської мови у порівнянні з рідною мовою;
- розвиток умінь користуватися іноземною мовою (в усній і письмовій формах) у професійній діяльності для забезпечення кросскультурної комунікації ;
- розвиток умінь професійної обробки інформації, таких як аналіз, інтерпретація, практичне застосування одержаних знань у професійній діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов’язаний із предметами «Історія мови», «Лексикологія», «Теоретична фонетика», які студенти засвоїли на попередніх курсах навчання.

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження.

ПРН 5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 8 Дотримуватися правил академічної доброчесності

ПРН 10 Презентувати результати свого дослідження науковій спільноті в наукових публікаціях чи виступах на конференціях, круглих столах, семінарах тощо.

ПРН 11 Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПРН 13 Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

І. Загальнопредметні:

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11 Здатність проведення мікродосліджень на належному рівні.

ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ІІ. Фахові:

ФК 2 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення педагогічної науки.

ФК 6 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі досліджень.

ФК 11 Здатність інтегрувати знання у сфері освіти та розв’язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

ФК 12 Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Походження мови.

Тема 1. Ранні теорії походження мови. Сучасні теорії походження мови.

Тема 2. Походження письма. Семіотика письма. Історія письма.

Кредит 2. Варіативність мови. Стандартна різноманітність.

Тема 3. Лінгвістична різноманітність і генеалогічна класифікація мов.

Тема 4. Мови спілкування. Гібридні мови.

Кредит 3. Культура як явище. Структура культури.

Тема 5. «Великі» і «маленькі» культури, їх кореляція.

Тема 6. Цінності як елементи культури. Види культур.

3. Рекомендована література:

Базова

1. Ahearn, L.M. (2017). Living language. An introduction to linguistic anthropology. 2nd ed. Oxford: Wiley Blackwell (Chapter 1.2. Gestures, sign languages and multimodality, pp. 33-51).
2. Clayton, E. (2019). Where did writing begin? British Library. URL: https://www.bl.uk/history-of-writing/articles/where-did-writing-begin
3. Nölle, J., Hartmann, S. and Tinits, P. (2020). Language evolution research in the year 2020. A survey of new directions. Language Dynamics and Change (The Netherlands) 10, pp. 3-26. URL: https://brill.com/view/journals/ldc/10/1/article-p3_2.xml?language=en
4. Rostman, F., Rubel, P. & Weisgraw, M. (2009). The tapestry of culture. An introduction to cultural anthropology. 9th ed. Lanham et al.: AltaMiraPress. (Chapter 1. Anthropological perspectives. Human evolution and culture, pp. 10-12).
5. Salzman, Z., Stanlaw, J.M., & Adachi, N. (2012). Language, culture, and society. An introduction to linguistic anthropology. 5th ed. Boulder, CO: Westview Press. (Chapter 6. The development and evolution of language, pp. 87-18)
6. Schmandt-Desserat, D. & Erard, M. (2007). Origins and forms of writing. In Baserman, Ch. (ed.). Handbook of research on writing. London & New York: Routledge, pp. 7-22.

Рекомендована

1."Where did language come from? (The origins of language)" URL: https://www.youtube.com/watch?v=wcP_C5AHB6E
2. History of human evolution. URL: https://www.youtube.com/watch?v=V5cZgRU15GA
3. Dan Everet. How language began. URL: https://www.youtube.com/watch?v=qFxg5vkaPgk
4. Michael Tomasello - The evolution of language. URL: https://www.youtube.com/watch?v=fGntpMSpJ0k
5. Human language and animal communication systems. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Onp5caCVV6w
6. Do animals have language?G – Michael Bishop. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_1FY5kL_zXU
7. Origins of written languages. URL: https://www.khanacademy.org/computing/computerscience/informationtheory/info-theory/v/language-of-coins-2-8-proto-writing
8. History of the alphabet. URL: https://www.khanacademy.org/computing/computerscience/informationtheory/info-theory/v/history-of-the-alphabet-language-ofcoins-3-9

9. Learn British accents and dialects – Cockney, RP, Northern, and more! URL: https://www.youtube.com/watch?v=nDdRHWHzwR4
10. Why are there so many English accents and dialects? URL: https://www.speakenglishcenter.com/english-why-are-there-so-manyenglish-accents-and-dialects-with-video/?lang=en

13. Інформаційні ресурси

1. Boers, F. Comprehending and Remembering Figurative Idioms. European Journal of English Studies. Volume 8. № 3. pp. 375–388.
URL: https://doi.org/10.1080/1382557042000277449
Burns, A. (2013). Is English a form of linguistic imperialism? URL: https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/english-form-linguistic-imperialism
Canfield, A. (2002). Body, Identity and Interaction: Interpreting Nonverbal Communication. URL: https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED473237.pdf
D. Crystal's official website. URL : https://www.davidcrystal.com/GBR/David-Crystal Flanagin, J. (2015, May 15). The Best Idioms Around the World, Ranked. URL : https://qz.com/402739/the-best-idioms-from-around-the-world-ranked/

Varieties of English. Britannica. URL: https://www.britannica.com/topic/English-language/Varieties-of-English
Introduction: The Field of Contact Linguistics. http://www.blackwellpublishing.com/content/BPL_Images/Content_store/Sample_Chapter/0631 212507/Winford-001.pdf Miestamo, M. Linguistic Diversity and Complexity. URL : https://www.mv.helsinki.fi/home/matmies/publications/03_ Miestamo_2017_2.pdf
Most Spoken Languages in the World. URL : https://www.babbel.com/en/magazine/the-10- most-spoken-languages-in-the-world
Murata, K. A Cross-cultural approach to the Analysis of Conversation and its Implications for Language Pedagogy. URL: https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10006568/1/DX187263_1.pdf
Noonan, M. Genetic Classification and Language Contact. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/33413319.pdf
Potential Problems in Cross-cultural Communications: Stereotypes, Prejudices, and Racism. URL: https://www.amsterdamuas.com/binaries/content/assets/subsites/internationa Hofstede's Cultural Dimensions Theories. URL: https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/other/hofstedes-cultural-dimensionstheory/
Strong and weak versions of Sapir-Whorf hypothesis. Blog on linguistics. URL: https://blogonlinguistics.wordpress.com/2013/09/25/strongweak-versions-of-sapir-whorf- 34 hypothesis/#:~:text=According%20to%20the%20strong%20version,fully%20determine%20or% 20constraint%20it
ThoughtCo (reference site with expert-created education content). URL : https://www.thoughtco.com/english
Value Dimensions of Culture. URL: https://saylordotorg.github.io/text_leading-with-culturalintelligence/s04-11-value-dimensions-of-culture.htmll-business-school-ibs/chapter-4

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Поточний контроль знань студентів:

Об'єктами поточного контролю знань студента є:

1) систематичність та активність роботи на практичних заняттях (оцінці підлягає рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговорюванні питань, що винесені на практичні заняття);

2) виконання завдань для самостійного опрацювання. Самостійна робота є позааудиторною і призначена для самостійного ознайомлення студента з певними розділами курсу за рекомендованими викладачем матеріалами і підготовки до виконання індивідуальних завдань по курсу. Організація самостійної роботи студентів має здійснюватися з дотриманням індивідуального підходу. Індивідуалізація самостійної роботи сприяє самореалізації студента, розкриваючи в нього такі грані особистості, які допомагають професійному розвитку.

Основними видами самостійної роботи з друкованим матеріалом є:

- самостійне вивчення за підручником або іншими джерелами тем і розділів, визначених викладачем;

- попереднє ознайомлення з матеріалом наступного заняття з метою введення студентів у коло питань, що доведеться вивчати;

- аналіз, синтез, порівняння, ґрунтування явищ, фактів, закономірностей, викладених у друкованих джерелах інформації, з метою підготування відповідей на поставлені напередодні викладачем запитання та з метою закріплення здобутих знань;

- розгляд і аналіз таблиць, графіків, ілюстрацій, вміщених у підручнику;

- конспектування самостійно прочитаного;

- підготування доповідей, рефератів, рекомендацій та звітах.

3) виконання модульних (контрольних) завдань. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань того чи іншого модуля, до якої включаються елементи знань з планового повторення попередніх модулів. Завдання для модульного контролю складаються з двох рівнів: репродуктивного і творчого. Завдання репродуктивного рівня складаються з двох частин: нові знання і елементи знань з повторення попередніх модулів. Сума балів за завдання репродуктивного рівня контрольної роботи становить 50%. Загальна сума балів за одну модульну контрольну роботу становить 90. Система рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення до національної та європейської (ECTS) шкали представлені в таблиці.

Підсумковий контроль знань студентів: здійснюється за результатами екзамену.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

Засоби діагностики успішності навчання визначають стандартизовані методики, які призначені для кількісного та якісного оцінювання досягнутого особою рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних якостей. Діагностичне забезпечення рівня успішності навчання повинно здійснюватися на основі принципів системності, систематичності і послідовності, індивідуального підходу, єдності діагностики і корекції. Діагностичні заходи мають проводитись на всіх етапах підготовки студентів.